

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ**

Е

**ПРАВИЛНИК
О УПРАВЉАЊУ ИСТРОШЕНИМ БАТЕРИЈАМА И
АКУМУЛАТОРИМА**

Бања Лука, јул 2022. године

На основу члана 52а. став 9. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, 4. јула 2022. године, доноси

ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ ИСТРОШЕНИМ БАТЕРИЈАМА И АКУМУЛАТОРИМА

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступање са уређајима са уграђеним батеријама и акумулаторима, без обзира на њихов облик, величину, тежину, састав или употребу и датум стављања на тржиште, те начин и поступак сакупљања, складиштења и третмана истрошених батерија и акумулатора, укључујући истрошене батерије и акумулаторе из отпадних возила и отпада од електричних и електронских производа и опреме.

Члан 2.

Одредбе овог правилника примјењују се на истрошене батерије и акумулаторе, укључујући:

- 1) преносиве батерије и акумулаторе,
- 2) индустријске батерије и акумулаторе,
- 3) аутомобилске батерије и акумулаторе.

Члан 3.

Циљ овог правилника је успостављање система управљања истрошеним батеријама и акумулаторима на начин да се одвојеним сакупљањем и третманом спријечи или смањи штетни утицај на здравље људи и животну средину.

Члан 4.

Изрази употријебљени у овом правилнику имају сљедеће значење:

- 1) аутомобилска батерија или акумулатор (стартер) је свака батерија или акумулатор који се користи за покретање, кретање или освјетљавање возила,
- 2) батерије и акумулатори подразумијевају сваки извор електричне енергије произведен директним претварањем хемијске енергије који се састоји од једне или више

примарних батеријских ћелија које се не могу пунити, или једне или више секундарних батеријских ћелија које се могу пунити,

3) батеријски склоп је сваки низ батерија или акумулатора који су међусобно повезани и/или запечаћени спољашњим омотом тако да чине цјеловиту јединицу коју крајњи корисник не треба раздвајати или отварати,

4) документација о кретању отпада јесу обрасци докумената о кретању отпада на територији Републике Српске,

5) дугмаста батерија је свака мала округла и преносна батерија или акумулатор чији је пречник већи од њене висине и која се користи у посебне сврхе, као што су напајање слушних апарата, сатова, мале преносиве опреме, те за сигурносно напајање,

6) индустријска батерија или акумулатор је свака батерија или акумулатор који је намијењен искључиво за индустријску или професионалну употребу, или за коришћење у било којој врсти електричног возила,

7) истрошене батерије или акумулатори јесу све батерије и акумулатори који се више не употребљавају,

8) крајњи корисник је лице које је користило, користи или намјерава користити батерије и акумулаторе или опрему чији су саставни дио батерије и акумулатори или лице код којег због обављања регистроване дјелатности настају истрошене батерије и акумулатори, а крајњи корисник може бити физичко лице, правно лице и предузетник,

9) масени удио одређене супстанце је омјер масе те супстанце садржане у одређеном материјалу и масе материјала у којем се одређује масени удио те супстанце,

10) лице овлашћено за сакупљање је правно лице или предузетник који има дозволу за сакупљање истрошених батерија и акумулатора,

11) лице овлашћено за третман је правно лице или предузетник који има дозволу за третман истрошених батерија и акумулатора,

12) преносива батерија или акумулатор је свака батерија, дугмаста батерија или батеријски склоп или акумулатор који је запечаћен и може се преносити у руци, а није индустријска батерија или акумулатор, нити аутомобилска батерија или акумулатор,

13) произвођач је правно лице или предузетник који батерије и акумулаторе, производи и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања,

14) сервисер је правно лице или предузетник који пружа услуге одржавања и поправке возила, уређаја и опреме,

15) трговац је правно лице или предузетник који батерије и акумулаторе ставља у промет на територији Републике Српске, а трговац истовремено може бити и произвођач и/или увозник,

16) уређај је свака електрична или електронска опрема која се у потпуности или дјелимично напаја енергијом добијеном из батерија или акумулатора, или која има способност таквог напајања, и

17) увозник је правно лице или предузетник који батерије и акумулаторе увози и ставља у промет на територији Републике Српске.

Члан 5.

Учесници у систему управљања истрошеним батеријама и акумулаторима су:

- 1) Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство),
- 2) Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд),
- 3) јединица локалне самоуправе,
- 4) произвођач,
- 5) увозник,
- 6) трговац,
- 7) сервисер,
- 8) крајњи корисник,
- 9) правно лице или предузетник који посједује дозволу за управљање отпадом,
- 10) надлежни инспекцијски органи.

Члан 6.

(1) Управљање истрошеним батеријама и акумулаторима је скуп мјера које обухватају сакупљање, транспорт, складиштење, третман, као и управљање остацима послије третмана.

(2) Управљање истрошеним батеријама и акумулаторима спроводи се на начин који неће представљати ризик од загађења воде, земљишта или ваздуха, ради заштите здравља људи и животне средине.

(3) У циљу смањења негативног утицаја истрошених батерија и акумулатора на здравље људи и животну средину, као и у циљу искоришћења употребљивих компоненти из истрошених батерија и акумулатора неопходно је обезбиједити одвојено сакупљање и третман свих истрошених батерија и акумулатора, у складу са Законом о управљању отпадом (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

(4) Право обављања дјелатности управљања истрошеним батеријама и акумулаторима стиче се на основу дозволе за управљање отпадом, која се издаје на начин прописан Законом.

(5) Произвођач батерија и акумулатора управља са отпадом из процеса производње у складу са еколошком дозволом која се издаје на начин прописан Законом о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20).

(6) Истрошене батерије и акумулатори не мијешају се са комуналним отпадом, другом врстом отпада и са другим материјама или материјалима који нису отпад.

(7) Све сакупљене истрошене батерије и акумулатори предају се на третман.

(8) Свако кретање истрошених батерија и акумулатора прати одговарајућа документација о кретању отпада у складу са Законом, Правилником о Обрасцу Документа о кретању опасног отпада и Упутству за његово попуњавање („Службени гласник Републике Српске“, број 21/15) и Правилником о Обрасцу Документа о кретању отпада и Упутству за његово попуњавање („Службени гласник Републике Српске“, број 21/15).

Члан 7.

(1) Забрањен је промет батерија и акумулатора који садрже више од 0,0005% масених удјела живе, без обзира на то да ли је батерија или акумулатор уграђена у уређај или је засебан производ у складу са Законом.

(2) Забрањен је промет преносивих батерија и акумулатора, укључујући оне које су уграђене у уређаје, који садрже више од 0,002% кадмијума по маси, без обзира на то да ли је батерија или акумулатор уграђена у уређај или је засебан производ у складу са Законом.

(3) Забрана из става 2. овог члана не односи се на преносиве батерије и акумулаторе које су посебно намијењене само за коришћење у сигурносним и алармним системима, те у медицинској опреми.

(4) Забране из ст. 1. и 2. овог члана не примјењују се на батерије и акумулаторе који су стављени у промет, у складу са важећим прописима, прије ступања на снагу ове забране, те се могу продавати до истека залиха.

Члан 8.

(1) Произвођачи, увозници и трговци батерија и акумулатора, као и уређаја који садрже батерије и акумулаторе, обезбиједиће да се на амбалажи или пратећој документацији јасно прикажу:

- 1) упутство за правилну и безбједну употребу батерија или акумулатора,
- 2) упутство за демонтажу батерија или акумулатора, уколико су они уграђени у неки уређај,
- 3) упозорење да се истрошене батерије или акумулатори морају одвојено сакупљати од осталих врста отпада,
- 4) подаци о садржају тешких метала у маси батерија или акумулатора,
- 5) подаци о негативним утицајима које поједине супстанце у батеријама и акумулаторима могу имати на здравље људи и животну средину,
- 6) подаци о могућностима рециклаже и збрињавања истрошених батерија или акумулатора,
- 7) ознака одвојеног сакупљања и забране одбацивања истрошених батерија и акумулатора у мијешани комунални отпад.

(2) Ознака из става 1. тачка 7) овог члана и опис начина означавања батерије, акумулатора и батеријског склопа дати су у Прилогу овог правилника и чине његов саставни дио.

(3) Произвођачи, увозници и трговци означиће батерије и акумулаторе који садрже живу, кадмијум или олово, хемијским симболом за сваки метал, на сљедећи начин:

- 1) батерије са садржајем живе означити симболом и навести проценат (Hg.....%),
- 2) батерије са садржајем кадмијума означити симболом и навести проценат (Cd....%),
- 3) батерије са садржајем олова означити симболом и навести проценат (Pb....%).

(4) Симбол који означава садржај тешког метала штампа се испод ознаке из става 2. овог члана и заузима најмање једну четвртину површине ознаке.

(5) Све ознаке морају бити постављене на начин да су видљиве, читљиве и неизбрисиве.

Члан 9.

(1) Произвођачи, увозници и трговци који батерије и акумулаторе стављају у промет на територији Републике Српске плаћају Накнаду за оптерећивање животне

средине истрошеним батеријама и акумулаторима (у даљем тексту: Накнада), на начин прописан Законом.

(2) Лица из става 1. овог члана, у складу са Законом и Рјешењем Фонда, Накнаду уплаћују Фонду, а сразмјерно количини батерија и акумулатора коју су ставили у промет на територији Републике Српске.

(3) Произвођачи, увозници и трговци достављају извјештај Фонду са подацима о количини батерија и акумулатора које стављају у промет на територији Републике Српске, као и о количини батерија и акумулатора, које се као засебан производ или саставни дио другог производа извозе из Републике Српске.

(4) Извјештај из става 3. овог члана доставља се у складу са Законом и Правилником о обрасцима извјештаја о управљању посебним категоријама отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 87/20).

Члан 10.

(1) Сакупљање истрошених батерија и акумулатора обавља лице овлашћено за сакупљање.

(2) За дјелатности сакупљања и транспорта истрошених батерија и акумулатора користе се одговарајуће посуде и транспортна средства која одговарају захтјевима превоза опасног и неопасног отпада, у зависности од врсте отпада.

(3) Складиште истрошених батерија и акумулатора мора да има нарочито:

- 1) непропусну подлогу са опремом за сакупљање ненамјерно просутих течности,
- 2) контејнере за одвојено сакупљање и разврставање истрошених батерија и акумулатора,
- 3) систем за заштиту од пожара.

(4) У складишту истрошених батерија и акумулатора није дозвољен третман, расклапање и одстрањивање течности из акумулатора.

Члан 11.

(1) Третман истрошених батерија и акумулатора обавља лице овлашћено за третман у складу са дозволом која се издаје на начин прописан Законом.

(2) Третман истрошених батерија и акумулатора врши се примјеном најбољих расположивих техника и технологија у складу са Законом.

(3) Третман истрошених батерија и акумулатора укључује само физичке и хемијске поступке.

(4) Третман истрошених батерија и акумулатора обавља се на начин:

- 1) да се раздвоје опасне компоненте од неопасних компоненти у отпаду,
- 2) да се поступци третмана обављају на непропусној подлози у наткривеном и затвореном објекту.

(5) Извозе се истрошене батерије и акумулатори за чији третман нема техничких и технолошких услова у Републици Српској.

Члан 12.

Са остацима који настану након поступка третмана истрошених батерија и акумулатора поступа се у складу са Законом.

Члан 13.

(1) Трговац који преносиве батерије и акумулаторе ставља у промет на територији Републике Српске и има површину продајног простора преко 200 m², обезбиједиће одговарајуће посуде за преузимање истрошених преносивих батерија и акумулатора од крајњег корисника, без обавезе куповине нове батерије или акумулатора.

(2) Трговац који ставља у промет на територији Републике Српске индустријске и аутомобилске батерије и акумулаторе, обезбиједиће преузимање истрошених индустријских и аутомобилских батерија и акумулатора од крајњег корисника, приликом куповине нове батерије или акумулатора.

(3) На продајном мјесту трговац поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања истрошених батерија и акумулатора ознаком садржаја „ПРЕУЗИМАМО ИСТРОШЕНЕ БАТЕРИЈЕ И АКУМУЛАТОРЕ“, те се на захтјев крајњег корисника пружа информација о начину и условима преузимања.

(4) Трговац преузете истрошене батерије и акумулаторе предаје лицу овлашћеном за сакупљање или лицу овлашћеном за третман.

Члан 14.

(1) Рециклажно двориште преузима истрошене батерије и акумулаторе од физичког лица као крајњег корисника.

(2) У рециклажном дворишту на видном мјесту обавезно се поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања истрошених батерија и акумулатора ознаком садржаја „ПРЕУЗИМАМО ИСТРОШЕНЕ БАТЕРИЈЕ И АКУМУЛАТОРЕ“, те се на захтјев крајњег корисника пружа информација о начину и условима преузимања.

(3) Све преузете количине истрошених батерија и акумулатора предају се лицу овлашћеном за сакупљање или лицу овлашћеном за третман.

Члан 15.

(1) Сервисер преузима истрошене батерије и акумулаторе од крајњег корисника, приликом замјене батерије или акумулатора.

(2) Сервисер на мјесту пословања обавезно поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања истрошених батерија и акумулатора ознаком садржаја „ПРЕУЗИМАМО ИСТРОШЕНЕ БАТЕРИЈЕ И АКУМУЛАТОРЕ“, те се на захтјев крајњег корисника пружа информација о начину и условима преузимања.

(3) Сервисер све преузете истрошене батерије и акумулаторе предаје лицу овлашћеном за сакупљање.

Члан 16.

(1) Крајњи корисник истрошене батерије и акумулаторе одваја од мијешаног комуналног отпада и од осталих врста отпада, те их одвојене предаје у складу са овим правилником.

(2) Крајњи корисник уређаја, који садржи истрошену батерију или акумулатор, а у случају да дизајн тог уређаја омогућава једноставно издвајање, истрошену батерију или акумулатор издваја из уређаја и одвојену предаје у складу са овим правилником.

Члан 17.

(1) Фонд организује систем управљања истрошеним батеријама и акумулаторима, у складу са чланом 52. став 4. Закона.

(2) Финансијска средстава за обављање услуге сакупљање и/или третман додјељују се на основу јавног позива за подношење програма за обављање услуге сакупљање и/или третман посебне категорије отпада (у даљем тексту: јавни позив), који расписује Фонд, у складу са Законом.

(3) На јавни позив могу се пријавити само лица која посједују дозволу за управљање истрошеним батеријама и акумулаторима која се издаје на начин прописан Законом.

(4) Фонд додјељује финансијска средства у складу са закљученим уговором само за количине које су сакупљене на територији Републике Српске, третиране или извезене.

(5) Лице овлашћено за сакупљање које има закључен уговор са Фондом преузима истрошене батерије и акумулаторе од крајњег корисника без трошкова и предаје их на третман.

(6) Лице овлашћено за третман које има закључен уговор са Фондом преузима без трошкова истрошене батерије и акумулаторе од крајњег корисника или лица овлашћеног за сакупљање.

(7) Ради остваривања права на финансијска средства Фонда, лица овлашћена за сакупљање и/или третман која су закључила уговор са Фондом, доставиће Фонду, до краја текућег мјесеца за претходни мјесец, документацију о количинама истрошених батерија и акумулатора које су сакупљене и третиране.

(8) Уколико лица овлашћена за сакупљање која имају закључен уговор са Фондом, извозе истрошене батерије и акумулаторе, доставиће Фонду документацију о количинама које су извезене.

Члан 18.

(1) Фонд води и одржава Информациони систем за регистровање података о управљању отпада, путем којег се прикупљају подаци о количини батерија и акумулатора стављених у промет на територији Републике Српске, количини сакупљених и третираних истрошених батерија и акумулатора и о количини истрошених батерија и акумулатора која се извози.

(2) Фонд, у складу са Законом, најкасније до 31. маја текуће године, Министарству подноси годишњи Извјештај о управљању истрошеним батеријама и акумулаторима, који садржи:

1) преглед пријављених произвођача, увозника и трговаца који стављају батерије и акумулаторе у промет на територији Републике Српске, као и количина батерија и акумулатора стављених у промет на територији Републике Српске,

2) преглед података о количинама сакупљених, третираних и извезених истрошених батерија и акумулатора,

3) финансијски извјештај са подацима о приходу од Накнаде, износу исплаћених финансијских средстава за сакупљање и третман истрошених батерија и акумулатора у претходној календарској години, те подацима о корисницима финансијских средстава, количинама за које су исплаћена финансијска средства и улагањима у инфраструктуру управљања отпадом,

4) преглед активности на промоцији система управљања истрошеним батеријама и акумулаторима.

(3) У склопу активности на промоцији система управљања истрошеним батеријама и акумулаторима Фонд на годишњој основи организује информативне кампање за учеснике у систему управљања истрошеним батеријама и акумулаторима и програме обуке за правилну примјену овог правилника.

Члан 19.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 15.04-020-3340/21
Датум: 4.7. 2022. године

МИНИСТАР

Сребренка Голић

**ОЗНАКА ЗА БАТЕРИЈЕ, АКУМУЛАТОРЕ И БАТЕРИЈСКЕ СКЛОПОВЕ
ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ**

Слика 1.

- Ознака приказана на Слици 1. као прецртана канта за отпад са точковима означава „одвојено сакупљање“ за све истрошене батерије и акумулаторе.

Ознака заузима најмање 3% површине највеће стране батерије или акумулатора, али тако да површина ознаке не прелази димензију 5 cm · 5 cm. Ако је ћелија цилиндричног облика ознака обухвата 1,5% површине батерије или акумулатора, али тако да површина ознаке не прелази димензију од 5 cm · 5 cm. Уколико су димензије батерије, акумулатора или батеријског склопа такве да би површина ознаке била мања од 0,5 cm · 0,5 cm, батерија, акумулатор или батеријски склоп се не означавају, већ се ознака са површином, која није мања од 1 cm · 1 cm, штампа на амбалажи.